

Ālikin riiti katak in, jipede survey link eo ijo jemļokin im uwaake jejo kajjitōk ko im kwōnaaj bōk credit in aṃ ekkatak.

**Ājmour Ilo Tōtōñ Dikdik Jān Jinoin:
Kōpooj Ņiin Niñniñ Eo Nejūm Bwe Ren
Kajoor Toon Wōt An Mour.**



**Kōjparok ājmour an Ņiin niñniñ eo nejūm kio enaaj kōpooj aer
tōtōñ dikdik ilo aolepān aer mour.**

Mekarta “ņiin niñniñ” renaaj baj tūm wōt, eorōk ñan kōjparok aer ājmour ñan bōbrae jān ṃak im būrabōļom in ñi ko tokālik ilo mour. Ņi ājmour ko renaaj jipaņ an ajri eo nejū eddeklōk ilo kōnnaan, kōṃṃan aer lōke ilo ettōñ dikdik, im jipaņ er mōñā elōn kain kōkan ko ñan naajdik ānbwinnier. Riit ṃaanļok ñan katak eļapļok!

Ņi eo kein kajuon Ņiin enaņin aolep niñniñ ej eņñ ilo aer kōtaan 6-12 allōñ dettaer.

Men in ej űan kajiniet wōt, āinwōt bar men ko jet ikijjien ajri eo nejum. Jet niñniñ ewōr űiier ilo aer ļotak, im jet ejjeļok űiier mae dedeļokin aer kemem.

Jino bōbrae jān maķ ko kio.

Kwaar jeļā ke elōñ niñniñ ej etal im maķ űiier āinwōt bar rūtto ro? űan bōbrae jān maķ ilo űiin ajri eo nejum, ļoņ men kein:

1. Jino iri űadin niñniñ eo nejum kōn toļ eo erre eo im eņōļowi ak gauze matmat eo ālikin naajdiki, barāinwōt, moķta jān an jade űi eo kein kajuon.
2. Jino būraje űiin niñniñ eo nejum ruo alen ilo juon raan ilo an waļok űi eo kein kajuon. Kalōt būraj in űi eo emeo eo im emōj ļamļame űan űiin niñniñ.
3. Kanne bato eo an niñniñ eo nejum kōn milik formula, dānnin ittūt ak aibōj wōt. Kadedeikļok kobatoik niñniñ eo moķta jān kakikiki űan jipaņ bōbrae jān an “maķ űi in jān bato an niñniñ.”
4. Dān tōņal ko āinwōt dānnin leen wōjke im koļa, kōkan dedāpāp ak bwilbwil ko, im mōņā ko eļap kotōņali kōn juka remaroņ kōmman maķ.
5. Jab kōjerbal ippān doon būraj in űi im kein mōņā ko, jab likūt im “kareoiki” men ko āinwōt riab in ninnin ilo loņūm.
6. American Dental Association eo ej rōjaņ űan kōmmane appointment eo in űi eo kein kajuon an niñniñ eo nejum ālikin an űi eo kein kajuon waļok, ak āliktata ilo iien kemem eo kein kajuon an niñniñ eo nejum.
7. Plan űan jānij jān bato űan kab ilo tōre eo niñniñ eo ej juon iio dettan.



Karōk Ko Kōn Fluoride:

- Fluoride ej mineral eo ej jipaņ kōkajoor űi im bōbrae maķ ko ilo űi.
- Ekkar űan American Academy of Pediatrics (AAP) eo, jino būraje űi eo kein kajuon űiin niñniñ eo nejum kōn “būrar” ak joņan wūdin rice” in floride boūta in űi, ruo alen ilo juon raan ilo iien eo ej waļok.
- Jouj im kepaak taktō eo an ak taktō in űi eo an niñniñ eo nejum űan rōjaņ eok kōn meļe ko rōkar ikijjien fluoride kōnke, ilo jet jikin, emaroņ wōr kajjitok kōn an ļap ak dik joņan men eo ej kōkajoor űi (fluoride) ilo aebōj in idaak ko.

An eddek ñiin niñniñ eļap an kaabñōñōiki.

An eddek ñiin jet niñniñ emaroñ lukkuun kōmmetak. Remaroñ kiji ijo ñi eo ej ej waļok tōk ie, maroñ lo an ebbōj ñadier im maroñ eñjake an pidodo ijo, im enaaj ļapļok aer iādatōltōl jān mōkta. Jet ajri rej barāinwōt ļapļok aer kakileiki er, jatōr im maroñ nana aer kiki. Kōkōļle kein aolep ekkā aer waļok ilo an eddek ñi, ak kepaak taktō eo an ak taktō in ñi eo an niñniñ eo nejūm ñe eļap an abñōñō.



Metak jān an eoñ ñi? Kajjioñ jipañ kein!

- Niñniñ ko eļap aer KŌŅAAN lilik men loñier ñan aer etali, im meme elōñ kain men ko ñan jipañ kadikļok aer abñōñō. Kōjparok bwe men ko ren rōreo im pojak mōkta jān kōtļoki bwe niñniñ eo nejūm en kiji.
- Aer im mōļo remaroñ jipañ ñad ko remetak ak enjab men ko eļap aer mōļo. Ņe kōjerbal riiñ in ikkure ak kein ikkure ko kōmman jān silicone, kamōļoiki ilo aij boļok eo im jab freezer eo eo bwe en emman joñan mōļoin ñan loñiin niñniñ eo nejūm. Kōjerbal wōt kein ikkure ko ñan kūkij im repen (ejjab ko teiñi kōn dān). Kwōmaroñ bar kōjerbal tōļ in matmat eo emmōļo, erre, emmōļawi jidik ak jibuun eo emmōļo.
- Piti ñad ko rej metak kōn addi eo erre im emera ej kaaenōmman jet niñniñ. Emaroñ lukkuun ekkā ñiin niñniñ ko, kōjparok bwe remaroñ kūkij.
- Jejjab rōjañ ñan kōjembali gel ko wiaiki jān mōn wia ko, dān ko ak batin ko im marmar kein kūkij ko. Men kein remaroñ kauwōtata ñan niñniñ eo nejūm.
- Niñniñ eo nejūm emaroñ kōñaan wōt mōñā mōļo im pidodo ko ilo an eoñ ñiin. Kajjioñ naajidiki yogurt, applesauce, baby food ko, avocado pidodo, ak pinana memed. Loļor kōñaan an niñniñ eo nejūm ak kememey bwe dānnin ittūt im formla renaaj wūjān ōn ñan er ilo iio eo imaan ilo aer mour. Ejej jorrāan ñe rej jatōr elōñ kain mōñā pen iumwin jejo raan ilo an eoñ ñiier. Maroñ ajeļok wōt, ak jaab ilo kōmakoko.
- Kōnono ippān taktō eo an ajri eo nejūm ñan kōjerbal uno in metak limen niñniñ ñe niñniñ eo nejūm ej abñōñō wōt ālikin leļok jipañ kein

Jeraamman, kwōdedeļok!

Ewōr ke bar kajjitōk? Kepaak rijerbal in WIC eo etijemļok kōn mōñā ūne ko ijo jikūm!

BOJRAK!

Jiped ijin ñan kadedeikļok ekkatak (survey) eo ñan bōk credit



Find us on  

Kōmmeļe in ej ajeļ tōk jān Oklahoma State Department of Health (OSDH), jikin jerbal im lolorjake ājmour ilo ejeļok kalijekļokjen. Ewōr juon Digital baeļ eo emōj kadeļoñe ilo Publications Clearinghouse eo an Oklahoma Department of Libraries ñan ļoore Kakien ko an Oklahoma ilo section 3-114 in Title 65 im maroñ download i ilo www.documents.ok.gov.| Ajeļ ilo Nobōmba 2023